

21 Eylül 1990
Cumhuriyet Kitap Eki

Cem Akaş, *Noktanın Kesişimleri Antolojisi*'ni anlattı

“Kendi Sarayımı Kuruyorum”

Cem Akaş'ın *Noktanın Kesişimleri Antolojisi* adlı kitabı, geçen ay yayımlandı. Akaş, kitabında 1987-89 yılları arasında yazdığı öykülerini bir araya getirmiş. Boğaziçi Üniversitesi'nde kimya mühendisliği öğrenimine devam eden Akaş, Nabokov, Borges, Cortazar, Oğuz Atay, Bilge Karasu ve Tomris Uyar'ı beğeniyor.

-Yanılmıyorsak ilk kitabınız bu. Önce özyaşam öykünüzü kısaca anlatır mısınız?

68'de Almanya'da, ölü sanılmama karşın gayet canlı olarak doğdum. 74 yazında, lambalara mavi grapon kağıtları takılıp karartma yapıldığı sıralarda geldim Türkiye'ye. İlkokul İzmit'te. Sonra Robert Kolej'e girdim. Okul dergisindeki yazılarımla “eleştirmenlerin dikkatini çektim”. İlk öyküm *Gergedan*'da yayımlandı. Şimdi Boğaziçi'ndeyim, son senem, kimya mühendisliği okuyorum. Bekarım. Rakiplerime başarılar dilerim.

-Öykü türünü seçmenizin özel bir nedeni var mı?

Bu konuda bir saplantım yok. Oluşturmak istediğim kurguya en uygun düşeni kullanmak zorundayım. Bu kitap için öykü oldu, ama bu, başka yapıları da kullanmayacağım anlamına gelmez.

-Metinlerinizde biraz Enis Batur, biraz da Woody Allen etkisi sezinledik, yanılıyor muyuz?

W.A. ve E.B.'yi severek izliyorum, doğru. Ayrıca Malamud, Nabokov, Vonnegut, Borges, Cortazar, Oğuz Atay, Bilge Karasu ve Tomris Uyar'ı da beğeniyorum. Bir şekilde hepsinden etkilendim herhalde. Yanısıra, termosifonumdan da etkilendiğimi düşünüyorum. Markası Baymak.

-Öykü ara başlıklarında, kimi metne göndermeler yapan, kimi de “saçma” nitelikte sözcükler, cümleler var. Yazar olarak yazma ediminizin keyfini mi çıkarmak istediniz?

Yazmaktan keyif alıyorum, verdiği tüm sancılara rağmen. Sanırım bu belli oluyor. İşini severek yapan insanlara (manyak katillere vs) hayranım. Ben de yazarken eğleniyorum ve okurumun da –geniş anlamıyla- eğlenmesini istiyorum. Yazdığımın ilginç olması önemli. Bir de elimden geldiğince çok şeyle dalga geçmek. Bu konuda iddialyım. Dalganın önkoşulu olarak önce kendimle eğleniyorum elbette. “Apocalypso”da yazma ediminin namusunu avuçluyorum biraz – görünürde bir serüven öyküsü bu, gizli ajanlar filan. Ama insan okuduğu zaman bir sürü şeye anlam veremiyor, bin seksen üç tane ipucu, simge, gönderme vs var, ama iplerin öbür ucu yok, gönderilen adreslerde kimse oturmuyor ya da Bostancı Mezbahası gibi alakasız yerler çıkıyor. Yazar-okur arasındaki temel anlaşmanın ihlali söz konusu çünkü: sözcükleri tanıdık dizilimlerle kullanacağım, ama bildiğimiz anlamları vermeyeceğim bu dizilimlere, tuz serper gibi simge serpeceğim, ama bunlar bir bütün olarak Anlam'a işaret etmeyecekler, “plot” çok önemliymiş gibi yapacağım, ama bunda bile mızıyacağım. Okur ancak bunun farkına varırsa ve gülebilirse (sağlıklı tepki) kendini aptal hissetmekten kurtulacak. Apocalypso bu işte, Ölüm Dansı, Babil Kulesi'nin Yıkımı İçin Bir Etüd. Kitabın adı da bu bağlamda ele alınamaz mı: noktalar, tanımları gereği, kesişmekten acizdir. Peki, olmayan bir şeyin antolojisi ne demek oluyor o zaman? Kafa mı bulunmakta? Benim için anlamlı bir ad aslında, hareket halindeki bir ışık noktası bir çizgi oluşturur ve başka ışık noktalarının çizgileriyle kesişebilir, bu kitap da öyle bir noktadır ve birer nokta olan ve evrende hareket eden okuyucularının çizgileriyle kesişmektedir; her okur kitabı yeniden yaratacağı için de bu kitap, sonuçta bin kişinin okuyarak yarattığı kesişimlerin toplamıdır, benim için bu insanlar artık sıradan değil, seçilmiş insanlar oluşturdukları için de bu toplam, bir antoloji oluşturur. Ama kimse bunu bilmek ya da düşünmek zorunda değil. Noktanın kesişemeyeceğinin ve bu işte bir saçmalık, bir hinlik olduğunun düşünülmesi gereklî ve yeterli.

-Bir de alıntılar var...

Öykülerde çeşitli alıntılar yaptım, bunu namusumla belirtmek istedim, ama öykülerin yapısına yediremeyince ayrı bir bölüm çıktı ortaya. Kimden alıntılamişsam onunla ilgili bir paragraf koydum, ama bunlar arka arkaya okunduğunda bir bütün oluşturuyor. İki tane de “ek” var, birincisi zaman yolculuğu kuramı üzerine, bu benim takıntılarımdan biri ve genelde tarih nedir, gerçek ve düş nedir, yenir mi, oyunlar nasıl oynanmakta, zaman da kim olmakta gibi temel soru(n=larım içinde yer alıyor; benim ve yazı'mın boyutlarından birini oluşturduğunu düşünüyorum. İkinci ek, “Kuşbakışı” adlı öykünün müziğe aktarılması için bir anahtar. Ciddiye alınıp alınmaması hiç de önemli değil. Benim uğraşıp bunu ortaya çıkarmış olmam yeterli.

-Nedir yazmak?

Yazmak benim için kurmak demek. Hem dil hem de yapı olarak. Kendi masalımı, efsanemi, kendi sarayımı oluşturmak istiyorum, salonları, odaları, tuvaletleriyle, gizli geçitleriyle, açılmayan kapıları ve kapanmayan açılarıyla. Bir “Yoknapatawpha” herkese lazım.